

SELETUSKIRI

maaeluministri määruse „2018. aastal antavad üleminekutoetused” eelnõu juurde

1. Sissejuhatus

Määrus kehtestatakse Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 24 lõike 1 alusel.

2013. aasta Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika reformi väljatöötamisel kokkulepitu kohaselt on 2004. aastal liitunud riikidel, sealhulgas Eestil, võimalus riigieelarve vahenditest maksta üleminekutoetusi (kuni 2013. aastani vastavalt liitumislepingule täiendavad otsetoetused) kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1307/2013 artiklis 37 sätestatuga. Nimetatud toetuste eesmärgiks on tasandada põllumajandustootjate sissetulekute erinevusi võrreldes Euroopa Liidu 15 liikmesriigi põllumajandustootjate sissetulekutega, pidades silmas riikidevahelise toetuste taseme ühtlustamise protsessi jätkumist ka pärast 2020. aastat. Pärast 2015. aastat antavate üleminekutoetuste puhul on aluseks Euroopa Komisjoni otsusega heaks kiidetud toetatavate sektorite loetelu, toetusõiguslikkuse nõuded ja summad 2013. aasta kohta (Euroopa Komisjoni 25. aprilli 2013. aasta rakendusotsus, millega kiidetakse heaks 2013. aastal Eestis riikliku üleminekutoetuse maksmine, C(2013) 2278 *final*). Reformi järel on ette nähtud üleminekutoetuse summade järkjärguline vähenemine aastaks 2020 kuni 50%-ni 2013. aasta toetussummast.

Määrusega sätestatakse üleminekutoetused, mida on 2018. aastal võimalik taotleda.

Määruse eelnõu ja seletuskirja koostas Maaeluministeeriumi põllumajandusturu korraldamise osakonna põllumajanduse otsetoetuste büroo peaspetsialist Ragni Koitmaa (625 6146; ragni.koitmaa@agri.ee). Juriidilise ekspertiisi määruse eelnõule on teinud Maaeluministeeriumi õigusosakonna nõunik Elis-Ketter Mürsepp (625 6280, elis-ketter.myyrsepp@agri.ee) ning eelnõu on keeleliselt toimetanud sama osakonna peaspetsialist Leeni Kohal (625 6165, leeni.kohal@agri.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1307/2013, millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames toetuskavade alusel põllumajandustootjatele makstavate otsetoetuste eeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 637/2008 ja (EÜ) nr 73/2009 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 608–670), artikli 37 alusel on liikmesriigil võimalik aastatel 2015–2020 anda riiklikke üleminekutoetusi.

Eelnõu kohaselt on 2018. aastal võimalik taotleda järgmisi riigieelarvest antavaid üleminekutoetusi: ammlahma kasvatamise üleminekutoetus, ute kasvatamise üleminekutoetus, põllumajanduskultuuri üleminekutoetus, heinaseemne üleminekutoetus, piima üleminekutoetus, veise üleminekutoetus ja ute üleminekutoetus. Nimetatud toetuste saamise täpsemad nõuded ning toetuste taotlemise ja taotluste menetlemise kord kehtestatakse iga toetuse kohta maaeluministri määrusega.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on kooskõlas Euroopa Liidu õigusega. Eelnõu ettevalmistamisel võeti aluseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1307/2013, millega kehtestatakse ühise

põllumajanduspoliitika raames toetuskavade alusel põllumajandustootjatele makstavate otsetoetuste eeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 637/2008 ja (EÜ) nr 73/2009 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 608–670). Eesti teavitas Euroopa Komisjoni 2013. aastal rakendatavatest riiklikest üleminekutoetustest 2012. aastal ning 2018. aastal antakse üleminekutoetusi sama teavituse alusel.

4. Määruse mõjud

Eesti Euroopa Liiduga liitumise lepingu kohaselt võis aastatel 2004–2012 anda Eesti põllumajandustootjatele Eesti riigieelarvelistest vahenditest täiendavaid otsetoetusi erinevatele tootmissektoritele. Alates 2013. aastast on täiendavate otsetoetuste asemel üleminekutoetused, mida oli nõukogu määruse (EÜ) nr 73/2009 kohaselt võimalik anda nii nagu täiendavaid otsetoetusi. Aastatel 2015–2020 on võimalik üleminekutoetusi anda Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 37 kohaselt. Kuna riigieelarvest aastatel 2014–2016 üleminekutoetusteks raha ei eraldatud, siis nendel aastatel üleminekutoetusi ei antud. Aastatel 2015–2020 on üleminekutoetusi võimalik anda kümnel Euroopa Liidu liikmesriigil ning nendest viiel on õigus anda üleminekutoetusi piimasektorile. 2017. ja 2018. aasta riigieelarvest on eraldatud raha üleminekutoetusteks ja neid toetusi on võimalik anda samadel tingimustel, mis kehtisid 2013. aastal.

5. Määruse rakendamise seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Üleminekutoetusi makstakse riigieelarves planeeritud vahenditest. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 37 lõike 4 alusel oli 2017. aastal võimalik kõikide üleminekutoetusteks kokku maksta 65% 2013. aastal kehtestatud üleminekutoetuste summast. 2018. aastal on võimalik üleminekutoetusteks maksta 60% 2013. aastal kehtestatud üleminekutoetuste summast. Üleminekutoetusteks on riigieelarvest 2018. aastaks eraldatud 18,4 miljonit eurot.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitati arvamuse saamiseks PRIA-le ja eelnõude infosüsteemi EIS kaudu kooskõlastamiseks Rahandusministeeriumile. Rahandusministeerium kooskõlastas eelnõu märkusteta.

(allkirjastatud digitaalselt)

Illar Lemetti

Kantsler